

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:	
Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petítor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igtattatik be.
Lapunk számára hirdetőseket felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móríc.
Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf. Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitásterben megjelenő közlemények után három hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Nyílt levelek.

XII.

Szerkesztő barátom! Meg volt mult hó 27-én a nagy keresztelés és temetés; de bizony kevés volt a halott s kevés az újdonszülött s maradt minden a régi kerékvágásban. (Oh te muszkavérű! hát azt kívántad volna, hogy halottak ezrei fedjék a küzdő s száz meg száz csecsemő sírának közösa hasogatóra nézve, hogy ki próbált férfiak vezetnek azt s te talán jobban szeretted volna, ha mind csecsszópók vették volna kezükbe a kormány rudját? Hagyd abban barátom! a kísérettelt, elégszer megittuk már a levét. Ha az az elved, hogy jobb a kinevezés a választásnál, mert örökös: akkor jobbnak kell tartanod, ha választás utján is csak a régi kerékvágásban maradtunk is, mégis látok egy nagyszerű haladást, a mi közgazgatásunknak; de különösen a közönségnek nagy előnyére szolgál és ez a szolgabírói hivatalok lokalizálása a mi eddig is valóságos absurdum volt, hogy a szolgabíró ott lakott a hol neki tetszett, járása szélén, vagy azon kívül, mintha bizony a vármegye lett volna a szolgabíróért s nem megfordítva a szolgabíró a vármegyéért. Valóságos csapás volt ez a visszaélés a közönségre nézve. Az együgyű panaszos hóban, viharban elment panaszával a járásbíróhoz s ott azon leverő hirt hallotta, hogy az ő ügye a szolgabíró elé tartozik, a ki négy mértföldnyi távolban lakik. Elfáradt a szolgabíróhoz s ott azon leverő hirt hallotta, hogy a szolgabíró nincs itthon s csak két nap múlva jó haza a vadászatról; vagy pedig valakinek két ügye volt s egyikkel Fejérvárra, a másikkal Pettendre kellett vándorolni. — Ezen visszaélésnek eleje van véve a lokalizálás által s a panaszos most egy helyen

találja a járásbíró, szolgabíró s adóhivatal. (Csak azután ki ne játszassék ezen üdvös intézkedés az által, hogy csak a hivatal lesz a székhelyen; a szolgabíró pedig ott lakik az ősi fészkekben s ha akarsz vele végezni, mégis az ősi fészkekben teheted azt. Minekünk átkunk az, hogy meg-hozzuk a törvényt; de hogy végrehajtatik-e azzal nem sokat törődünk. Itt is ügyelni kell, hogy a székhely üres betű ne maradjon. Szerk.)

Ha azonban kívánod a tisztújításról nézetemet tudni: nyiltan kimondom, hogy meg vagyok elégedve, sőt az újonnan választott tisztviselők közt pár valóságos nyereséget találok. Azzal, hogy meg vagyok elégedve, nem azt akarom kifejezni, hogy tökéletes jó, hogy jobb nem lehetne, hanem azt, hogy a mostani körülmények közt s képzett ember hiányában jobbat nem választhatunk volna. (Igazad van, hogy a megyei hivatalra kevés a képzett ember, mert hiszen ma, midőn csaknem minden más pálya kevesebb munka és fáradság mellett is több jövedelmet biztosít, mint a megyei hivatal: kevés ember veszi magának azt a fáradságot, hogy magát oly hivatalra kepezze, a mely ingatlagsága mellett rosszul van díjazva. A mostani választásnál arról is meggyőződhetél, hogy kevés az aspiráns, a mi azt tanúsítja, hogy a megyei hivatal elvesztette vonzó varázsát. Szerk.)

Van azonban egy, a mit a mostani szervezkedésnél nem tudok helyeselni. A megye mint tudod, egy árvaszéki ülnökkel s alügyészrel akarta szaporítani tisztikarát az árvauügyi törvény életbeléptével megszorított teendők miatt; de a belügyi miniszter egyiket sem engedélyezte és a megye, hogy bebizonyítsa, miszerint nem hajt engedelmes fejet — mint egyik szolgabíró állítja — a miniszter bármely rendeletének: újra felirt alügyészi állás engedélyezéséért. Hidd el, meg nem foghatom, hogy miért az alügyészi s miért

nem az árvaszéki ülnöki állomásért irt fel: holott az ügyész segíthet magán a tiszteltbeli ügyészekkel; de az árvaszéki elnök szükség esetében nem ráthat elő egy tiszteltbeli ülnököt? (Jah barátom! mindennek meg van a maga oka-foka. Látod temérdek volt az alügyészi állomásra áhító: tehát annyi aspiráns közül valamelyiknek konczot kellene adni. Szerk.) Ennyit akartam ezuttal elmondani addig is míg újra tollat fognék s ha nem megyei; de más ügyben is érintkezém veled s olvasóddal. (Azon felül szépen köszönöm az eddigi fáradságodat s nemsokára olyannal lelek meg, a mit egy jó barát küldött számodra. Szerk.)

Barátod M...y.

Néhány szó a korcsolyázásról.

W. E.-től.

A haszon, három irányban tekintve, a következő:

1) A korcsolyázás épiséget és erőt ad. E mellett a leguagyobb haszon a mozgási szervek, azaz izmok kifejlődése.

Más mozgásoknál, mint a járás, lovaglás és hasonlókánál mindig csak egyes izomcsoportok jönnek tevékenységbe, a korcsolyázásnál minden izom vétetetik működésbe, mert a test folytonos balancirozása most ezt, most amaz izmot veszi igénybe. Az izmok e gyakori használata azok anyagának gyarapodását és vele erőt fejleszt. A korcsolyázás azonkívül kiválólag jótékonyan hat a légzési szervekre. A mély lélegzetvétel által tiszta, élenyűd levegő tudul a tüdő legutolsó hólyagocskáiba, a mellkas tágul, a tüdő több levegőt szí magába, mi által a vér és levegő közti kölcsönös csere élénkül. E mellett több élely vétetik fel a vér által és több szénsav válik ki; a vér táplálkozási ereje ezzel növekedik, mi által újonnan erősítést és pedig az egész testre vonatkozólag eredményez. — Egy valóban beteg tüdő igaz, nem fog könnyen kigyógyulni a jégen; de olyan, mely talán a mellkas helytelen építése folytán kifejlődésében visszamaradt, e mozgás által erősödik és

kifejlődik. A korcsolyázásnál okvetlenül be-álló mélyebb lélegzetvétel által a vér a tüdőből távolabbra eső testrészekből is nagyobb erővel felszívatik, mi által az egész testben nagyobb véráramlat keletkezik, mi egyuttal netaláni vértódlásokat megszüntet. Az izmok erőteljes összehúzódása által pedig a vér megakadályozhatatlanul előbbre taszittatik, mi újonnan tödlások, mint milyenek főleg a májban és belekben előfordulnak, megszüntetnek. E szerint a korcsolyázás a legnagyobb mérvben ép úgy ajánlható az aranyereseknek, mint a kifejlődésükben visszamaradt sápkörös leányoknak. De az idegrendszerre is jótékonyan hat a fenntebbi okok folytán a korcsolyázás; sok hypochondr ellenfeletlené bajait, ha eltudná magát szánni még előrehatott korban is korcsolyázást megtanulni, — némely álom- és étvágyhiányban szenvedő a jégen való tisztességes munka után az egészséges álom áldását és ép étvágy örömet élvezné, — némely sápkörös leány a tél derekán piros rózsává fejlődnek s sok nehéz óráról felmentetnek, ha a helyett, hogy dupla ablakok mögött, féltékenyen őrizve finom, de haszontalan himzéssel foglalkoznak, az aczclézipót kötné lábára s gyöngéd arabeskákat karcolna hideg téli levegőben a csillogó jégpályára. — A jó emésztés, a korcsolyázás folytán, könnyen megérthető. — A test az izomműködés által vesztett anyagot helyre-pótolni törekszik és a bevett tápanyag teljesen assimiláltatik, az egész organismus jólétére. Kártékony befolyása tehát az észszerű korcsolyázásnak nincs, sőt ellenkezőleg épiséget és erőt kölcsönöz a testnek.

A ki tehát testét egészségessé és erőssé akarja tenni, ki gyermekének erőteljes testfejlődést akar biztosítani, az barátokkék meg a jégpályával, az siessen oda, a hol Goethe (mint maga mondja) hanyatett, az siessen azon helyre, melyről Klopstok dicsőítőleg énekl:

Neide mich! schon von dem Gefühle der
Gesundheit froh,
Hab ich, weit hinab, weiss an dem
Gestade gemacht,
Den bedeckenden Krystall, und geschweht
Eilend, als sünge der Bardit den Tanz.

És mely helyre a 73 éves költő még visszavágyódva felkiált:

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Együtt valánk.

Együtt valánk. — Mint néha hajdan
A pillanat úgy kedvezett,
Tekinteted úgy csüngött rajtam.
Ép oly hévvel fogtunk kezét.

Beszélgétünk. — Mint néha régen
Bizalmas volt ezen beszéd;
Eltűnt melőlem kétkedésem,
Te büszkeséged elveted.

Értettük egymást. — Hisz e perczben
Egyik a másiktól tanult:
Te feledél, én is feledtem,
Jeleané változott a mult. — —

Itt állok ismét elhagyottan,
És vérem lázasan kering,
Mert nem tudom, voltak-e ottan —
Mint egykor — együtt szívünk! — —
Gyula.

A két lábu farkas.

II.

A falu bölcse.

„Nevetséges, ha a vakanturás azt hiszi, hogy ő tüzkádó hegy.”

Vannak egyes helységek, melyekről a a rossz nyelvek ezerféle meséket költöttek s utóbb ha más faluban lőnek is bakot, rendszeren az ilyen kikiáltott falura kenik.

Ilyen volt Hőrcsök is regényünk székhelye. Siklapályon feküdt, nem mondom meg, hogy mely tájon, mert ráismerne olvasóm s meglehet rám ijesztenének a hőrcsökiek, ha arra találnék vetődni, hogy miért irtam ki őket. Három fekete ruhás ember volt az egész faluban, a kasznár, ispán és levita, kit köznyelven „tiszteletes”-nek hitt a hőrcsöki szent gyülekezet. Iszáki Mózesnek nevezték a hőrcsöki levitát, ki alacsony zömök férfiú vala és ha arcának pirosságát, orra virágzásnak indultságát s hasának domborúságát tekintve kell róla ítéletet mondani, úgy világos, hogy több gondot fordított testi, mint lelki építésére, s a szent irás szavait így alkalmazta magára: „nemcsak igével él az ember, hanem Istennek kenyerével is.”

Ezen ember azt hitte magáról, miszerint minden jeles tulajdon meg van ő benne és a mi nincs meg, az hiábanvalóságnak hiábanvalósága; pedig épen a mi meg volt benne, az vala hiábanvalóság hiábanvalósága és a mi nem volt meg benne az vala jeles.

Alacsony kis ember volt — mint mondtam — a tiszteltes, úgy hogy ha számos hivatalait renddel s híven elősorolom s azoknak terhét lerajzolom, azt fogja olvasóm gondolni, miként a sok hivatal sulya alatt töpörödött össze, s hajolt meg, mint gazdag gyümölcs alatt az oltvány. Levita volt: ő, azaz ha az öreg János harangozó nem volt otthon, felakasztotta magát az alacsony haranglábon fityegő kölyökharang kötelére s imára csöngette híveit, kik fájdalom nagyon eltanulták a tiszteltestől, hogy nem csak igével él az ember. Ha azután, kivált esős időben egy két hallgatója vetődött, belebujva harmincz telet és nyarat áttengődött sötétkék kapujába s fejébe nyomva a krónikák által megnevezhető melyik évben készült szőr köcsögkalapját, harangozóból kántorrá lett s verébijesztő hangon eldicsérvén az Istent, pappá változott, a mennyiben előimádkozott, majd lehányta magáról a tiszteltes ruhát, imaszékből a tanszékre lépett, honnan izmos vesszejével, melyet jó szem botnak nézett, belevervén tanítványai fejébe a tudományt, sorban szidván, vervén s körmöztvén, „holnapra ha hosszú, fél, ha rövid egy kérdés lesz a leczke” magyarázattal haza bocsátván tudomány iszonyos tanítványait, világi

börbe bujt, azaz jegyző lett belőle, mely minőségben elvégezvén csekély ügyeit, bíró gazdával beült a korcsmájába s lett belőle közpölgár, néha pedig kevesebb is, ha szám-lálás nélkül üritgették a palaczkokat.

És ezen most leirt férfiú volt az, ki magát a világ legnagyobb bölcsének tartotta s azt merte száján kiereszteni, hogy mindent tud, a mit embernek tudnia kell. És ha kérdezték tőle, mit tud? „Vesszsen el minden zsoldár a föld szinéről és én minden csillagos és nem csillagos versével le-diktálom”, — ez volt a bölcs férfiú válasza. És ezen emberre volt bízva azon korban egy négyszáz lélekből álló helység sorsa, egy ily ember volt a szerencsétlen Hőrcsök papja, tanítója s jegyzője, ki csak a zsoldár tudásában volt erős s minden más gyakorlati tudományban oly gyöngé volt, mint a szopós gyermek. Adjunk hát a magyarok istenének, hogy ezen kor elmult az ő szörnyetegiével együtt s ezeknek helyébe oly egyének léptek, kik a korral haladva, a szükséges ismereteiket megszerelve képe-sek a vallásnak, honnak és emberiségnek hasznos tagokat nevelni. Vajha a hon s emberiség is meghallva a kor intó szavát, sietne nevelni s emelni azok jólétét, kik mások-nak s másokért élnek mint a világosság!

Also muss ich auf immer, Krystall der
Ströme dich meiden?
Darf ein wieder am Fusse schwingen
die Flügel des Stahls?
Wasserkothurn, du warest der Heilen den
Einer ich hätte,
Unbeseet von dir, weniger
Sonnen gesehn.
(Folytatása következik.)

Dr. Kayserling Mór budapesti hitszónok
felolvasásai.

Zsidónokról.

Tartatot december hó 11-én a „Vigadó” kistermében
az izr. nőegylet javára.
Saját jegyzetei után magyarra fordította: Leichter Benő.

Az utolsó évtizedekben a keleti kérdé-
sen és Plevnán kívül tán nem volt egy
sem, mely a szellemeket és kedélyeket oly
élénken foglalkoztatta volna, mint épen a
nő-kérdés.

A francziákat, — kik már régóta har-
czoltak szabadságért és egyenlőségért — és
az angolokat illeti első sorban az érdem,
ezen kérdés megindításában és állandó foly-
tatásában.

Es e jelentékeny kérdés, minden csata
és kardcsapás nélkül — maguk a nők által
— lett megfejtve. A nőknek sok tulajdonai
között, a beszélőtehetség játsza egyik leg-
első és legjelentékenyebb szerepet. A nők
nagy részét mind igen beszédeselek.

Beszélőtehetségük nagyjából hasz-
nukra valik s így volt az ezen kérdésnél is.
Ne tévesztessék össze a nő-kérdés a
nők emancipációjával.

Hogy a nők az irodalomban nagyon
sokra mentek, bizonyítja azon körülmény,
hogy Amerikában a könyvpiac nők által
igazgattatik. Két év előtt Amerika 70 költő-
és számtalan folyóiratokban író és egyéb
irodalmi ágakkal foglalkozó nőkkel bírt. —
Hogy hány van ott ma, az még eddig fáj-
dalom! nincs konstatalva.

Még a fiatalabb ifjak tanításával is fog-
lalkoznak. — Nem ritkán lépnek fel a szó-
széken is. És a mi nagyon természetes! —
Szónoklat és előadás látogatottabb, mint
nálunk.

Szóval: a nők ott már kiszorítják a
férfiakat.

Hogy mennyire fogatosított a nő-
kérdés és hogy mily tág köröket mozgat,
azt bizonyítják az egyletek és az önk egy-
lete is igen tisztelt hallgatónim! élő bizo-
nyítékot szolgáltat erre.

Gazdag a zsidótörténet nagy női ala-
kokban. — Heczeg- és hősnőket, marty-
rokat, költő és irónőket jelentékeny meny-
nyiségben találunk benne.

A középkorból oly nőket ismerünk,
kik a talmodot tanulták és foglalkoztak vele,
kik rabbi-képzőintézetekkel bírtak, melyek-
ben nagyszámú tanítványok voltak és hogy
a tanuló urak a hébe-korban előforduló
csinos tanítónőkre — Isten ments — bele
ne szerszenek, gondoskodtak arról, hogy a
két rész között setét üvegtáblákat alkalm-
maztak úgy, hogy a tanítónőket hallhatták
ugyan, de nem láthatták.

Kereszténynek is állítottak fel ily val-

Iszák uralommal egy faluban lakott
Csurka András jó módu egész helyes gaz-
da, kinek mindig volt annyi pénze, hogy
az ispán vagy kasznár rendszeren őt szőli-
tették meg, ha bucsu napjára egy kis kár-
tyapénz kellett. Csurka András neje Bári
Kata egy szomszéd falubeli szegény nemes
ember leánya volt. Szegény, mint mondám,
de mi haszna, nemes, és ez elég volt Kata
asszonynak éreznie s hogy megmutassa,
miként nem közönséges parasztvérből származott,
háza tájékát szerette ugyi rendezni,
hogy a rátekintés által mindenki észre-
vegye, miként nem paraszt lakik a széles
jobbágy telken. Csurka András szerette
nejét s e miatt sokat megtett kedvéért; de
azért a kurta dalmánszűrt, vagy szürdal-
mánt sohasem vetette le nyakáról, bár neje
szerette volna felmándlizni: „bocsorban
keresik a hat ökröt” ezt szokván nagyböl-
csen mondani.

Ezen különböző gondolkodásu házas-
párnak volt egy kedves magzatja, a kis
Csurka Sándorka, kit atyja, mint okos em-
ber, jó idején hozzá akart szoktatni a mun-
kához; de kinn anyja, mint gyarló asszony
kecsegtetési s kedvezési által két annyit
rontott négy szem közt, mint a mennyit
apja hat szem közt épített. Sándorkából
tehát vásott gyermekce csavarodott, kit
köznyelven „falu rosszá”-nak neveztek. Bár
anyja cukorral tartotta is, kedvesebb volt
neki a szomszéd kertjéből lopott éretlen sa-

lásokolákat, többek közt Baselben. Hogy
valjon ott is uralkodott-e ezen ovatosság,
azt eddig nem tudhatjuk meg.

A zsidó nő-költészet első virágait Olasz-
ország derült ege alatt találjuk.

Valamint Dantének egy zsidó bar-
rátja volt, ugy volt Petrarcanak az ő Lóvy
Justinja.

Sőt maga a királylány, a toskanai nagy-
hercegnő legbizalmasabb társalkodását egy
zsidónővel gyakorolta, ki később legbensőbb
és legjobb barátja lett.

Midőn azon időben V. Károly a zsidó-
kat Nápolyból ki akarta űzni, ezen zsidónő
a királylánnyal a királyhoz ment a zsidók
számára kegyelmet kérendő.

De a kegyetlen király kérlelhetetlen
maradt.

Ekkor Károly lábaihoz dobta magát,
a legszivrehatóbb szavakkal könyörgött ke-
gyelemért és a szivtelen király engedett. —
A két nő kérése teljesítve lett és a zsidók
visszatérhettek Nápolyba.

Ezen zsidó barátné háza minden ke-
resztény és zsidótudósnak gyűlhelye volt.
Olaszország még a híres Sula Sára ha-
zája is. Beszél spanyolul és olaszul; olva-
sott görögül és latinul.

Midőn egykor Capo d' Istria fanatikus
püspöke tanuja volt vallás eszméi védelme-
zésének, heves vitába bocsátkozott vele.

Rövid idő alatt egy védbeszédet szer-
kesztett, melyben a püspök álláspontját
teljes sarkasmussal és maró éllel megtámadta
és az övét pompásan védelmezte, mi által
a püspököt fényesen legyőzte.

Megemlítendő még Enriken Isabella,
ki Amsterdamban egy akademia elnöke volt.
Olaszország jelenlegi költőnői között
legelső helyet foglalja el, a zsidó Pavia
Eugenia de Gemions de Farst.

Pavia születésű és de Gemionsnak
hívták első férjét, ki öt évi házasság után
meghalt, ezután kolostorba ment, honnan 10
évi tartózkodása után de Farsthoz ment
nőül, kivel boldogan él ma is. Innen ered
azon hosszú név, melyet visel.

Valódi nagyság az irodalmi világban.
Most nagyérdemű hallgatónim, engedjék
meg, hogy önöket a szépsége és beszélő-
tehetsége által egyiránt nevezetes Hercz
Henriettahoz vezesse.

Atyja Benjamin de Lemos, orvos volt,
Németország valamely falujából jött Ber-
linbe, anyja francia — és született Cha-
voín volt.

Termetét, tekintélyes alakját és szép-
ségét atyjától — szorgalmát, nyájasságát
és jótétemények iránti hajlamát anyjától
örökölte.

Atyja Benjamin de Lemos, orvos volt,
Németország valamely falujából jött Ber-
linbe, anyja francia — és született Cha-
voín volt.

Termetét, tekintélyes alakját és szép-
ségét atyjától — szorgalmát, nyájasságát
és jótétemények iránti hajlamát anyjától
örökölte.

Atyja Benjamin de Lemos, orvos volt,
Németország valamely falujából jött Ber-
linbe, anyja francia — és született Cha-
voín volt.

Termetét, tekintélyes alakját és szép-
ségét atyjától — szorgalmát, nyájasságát
és jótétemények iránti hajlamát anyjától
örökölte.

Atyja Benjamin de Lemos, orvos volt,
Németország valamely falujából jött Ber-
linbe, anyja francia — és született Cha-
voín volt.

vanyu alma, melynek tolvajlásán ha rajta
kapták nem egykét poflevet vitt haza, minék
a szomszédok közt örökös veszekedés lett
a következtése. Nem lehetett végig az ut-
czán, hogy kutyája s ludakra ne hajgáljon
és sokszor megesezt, hogy a földről felpat-
tant kavics valamely békés polgár ablakát
zuzta be s ha keresték a tettest, Csurka
Sándorka mint a rozsró sebesen elinalt,
hogy ki ne pirosítsák kövér arcát. De ki
tudná elszámolni Sándorka aprólékos
csinait, elég az hozzá, ha ő végig ment a
falun, oly szörnyű kutyá ugatás hallatszott,
mintha batus zsidó, vagy drótos tót járkált
volna a házak előtt. Ha azután panaszkod-
tak Sándorkára, apja: „ördög szántotta
rothadt kölyke” kifakadással fizette ki a
panaszkodókat, anyja pedig titkon mosoly-
gott fia életvalóságán s a sok kárvallott
azzal vett magának elégtételt, hogy a go-
nosz Sándorkát elnevezték „falu rosszá”-
nak. (Folyt. köv.)

Tükördarabok.

Modern nevelés.

Tény, nálunk nagy gond fordítatik a nevelésre.
Mennyi tanult ló van gróf Kriesy ólaiban.
Uri lovászmester, kocsis, ostoros a paripáit, —
S a kis grófkát egy árva barát neveli.
Két paripája futott s nyert e löverseny alatt is.
Hát a nemes grófnak gyermeki nyerneke-e díjt?

Nagybecsű alamizsna.

Méltóságos uram! nyomorék vagyok oh ha segítne!
Látom gyermekem és érted imázi fogok.

Atyja maga majd egy tudós volt és
leányát oly oktatásban részesítette, minél
nagyszerűbbet és terjedelmesebbet képzelni
sem lehet.

Honrietta rövid idő múlva beszélt fran-
cziául, angolul, latinul, héberül és pedig úgy,
hogy a bibliát és Pentateuchot ó-textusban
le is fordította.

Mai lányaink biz nem utánozzák.
16—17 éves korában egy orvos, —
Kant kedvenc tanítványa, — ki az iroda-
lomalommal is nagyon foglalkozott, kérte meg
kezét.

Kérdezték: „Kit szeretsz jobban Hen-
rietta, orvost vagy rabbit?”
„Orvost!” — válaszolt nagy örömmel
a leány.

Igen örült, hogy nem sokára férjhez
megy, habár még leendő férjét nem is is-
merte, soha még nem látta — és mindezt
semmi más okból, minthogy az által két
kivánsága teljesül: lesz friseurja s visel-
het selyemruhákat.

Mint menyasszony nem igen jól érezte
magát. Völegénye mellett kellett ülnie, ki
szüleiivel kártyázott és leginkább boszantotta
az, hogy valahányszor vele beszélt mindig
per „gyermekem” titulálta.

December egyik napján volt menyeg-
zője. — Két nappal ezután éjjel felébredt,
élete, sorsa és jövője iránt reflexiókba bo-
csátkozott.

Boldogtalannak érezte magát és sirni
kezdett.

Meg akart szökni. Már öltözködött;
magára ölté menyasszonyi ruháját, feldiszíté
magát a myrtus koszorúval és imádkozni
kezdett.

Férje gyorsan összehívta a családot.
Atyja is oda sietett.

„Oh! drága gyermekem, ne törd meg
szíved!” könyörgött összetett kezekkel az
apa. „Maradj nálam.”

„Nem” válaszolt Henrietta „mint aggas-
tyán akarok viaszatérni atyám!”

Házassága a kétszer oly öreg és csunya
Herzzel, — ki később királyi tanácsos lett
— boldog volt, oly boldog a hogy csak le-
hetséges.

Ez időben éledt fel szellemi tehetsége.
Rendkívül sokat közlekedett akkor zsidó
tudóssal és maga is egy zsidó tudósnő
lett. A bibliát — mint már mondtam — az
ó-textusban lefordította.

Schleiermacherrel, a már említett theo-
logussal és Beckerrel görögül tanult és velük
Platot és Aristotolest olvasta.

A spanyol remekirókat nagy előszere-
tettel olvasta.

Beszélt ezeken kívül francziául, angol-
ul, portugál és dán nyelven, később midőn
megőregedett tanult törökül is; de oroszul
sohasem!

Szépsége igéző volt, angyalhoz hason-
lított. Jósága és szive isteniek voltak. Se-
tétlen fénylő szeme, fekete fürtjei, nemes
orra volt és imponans alakkal bírt. Nagy
ságát az egyedüli „Louise von Preussen”
multa felül.

(Vége következik.)

Könyvismertetés.

Historia Diocesis Alba-Regalensis ab erecta
sede episcopali 1777—1877. scripsit
Joannes Pauler.

(Vége.)

A város második korszakát, a gyászát
a requiem megdöböntő hangján monlja el.
Ludit in humanis divina potentia rebus. —
Elegia prozában következik most. Művészi
hatásra tör az író, midőn ellenéteket állít
szembe. „In basilica ultimae regni solenni-
tates”: a város zajos örömtől viszhangezik,
fényben uszik s rá nem sokára romba dől.
A török vízőlőn elborít mindent s a várost,
— a szentet, hírest, a búszkét — elnyeli. A
pusztulás e korszakában fájdalmas szívvél
sorolja el a monumentalis épületeket, inté-
zeteket, templomokat, zárdákat, kincseket,
melyeket a barbar düh, szilaj tűz elemész-
tett. A török atrocitást adatok nyomán éle-
sen kiemeli. — Mint a pohárban fölkavart
méregiszap fellegzett végig e korszakon át
az ember állati indulatának egész salakja.
Mindamellét gondosan és óvatosan követi
a meg nem szakadt történet folyamát, pl.
a fejevári nagyprepost hivatala s czime
más egyházi személyekre vitetvén át, azok
sorrendjét egyebek közt Oláh életrajzát
Ipolyi Arnold nyomán tüzetesen adja. Elég
legyen azonban e korszakra nézve csak
annyit megnevezni, hogy mesierségesen van-
nak az adatok összegyűjtve s chronologie
összeállítva elannyira, hogy minden soraiból
a rutinírozott történetíró ri ki. Vastag vo-
násokban itt ott drámai jellemrajzokra is
találunk, minő volt a cselszövő és vérszom-
jas Szolimané. Ezen korszakot a „város”
visszafoglalása érdekében kifejtett nehéz-
tusák s küzdelmek és végül az országzerte
dicsőített búszke basilica rombadőlése zárja
be. A visszafoglalás emlékére vert érmek
rajzban is vannak ismertette legjelesebb
érmészeink: Schönvizner, Veszerle, Rupp
s Szechényyi nyomán.

„Paulus Szechényyi servat Te Deum”
kezd meg a város ujjaalakításának törté-
nelmét, a harmadik korszakot, mely-

lyel aztán párhuzamosan adja az egyház-
megye életrajzát is 1777—1877-ig.

A „város” visszafoglalása s az 1777-ik
év közti időszakot, mint a sulyos csapásai
után lassan föleledőt ecseteli. A szerzetesek,
mint tavaszt hirdető fecskék visszavándor-
lása, az egyházi s világi intézvények újbóli
föleledése, a város szellemi s anyagi gyara-
podása: bevezető tárgyai az ünnepeit szá-
zadnak. Ez előkészületi korban az egyház
egyik leghatalmasabb intézvényével, a je-
zsuita renddel, kiváló előszeretettel fogla-
toskodik a szerző, bátor hangon emel szót
azon társaság mellett, mely a világ rokon-
szenvét sohasem volt képes megszerezni
magának. Az emberi ész iratózókat aberrati-
ója bennök elkápráztatá s megdöbenté
az embereket. A jezsuita-talányt azonban a
culturtörténeszek lélektanilag kellően meg-
oldották; éretlen tollragók s gyermeközök
sárdobálása pedig figyelmen kívül hagyán-
dók. Az oly sok oldalról megtámadott rend
érdekében nevezetes egyének kedvező ité-
letére provokál a tudós szerző; nevezetesen;
II. Katalin-, II. Frigyes- s a „Der neue
Lewiathan” szerzőjére, ki utóbbi önmaga
vette észre, mily roppant tévedésbe esett,
midőn a jezsuitákról dicsőítőleg eként nyil-
latkozott: „Die glückliche Folge dieser Or-
ganisation war nämlich dass kein Mitglied
des Ordens sich als Individiuum fühlte.”
„Zu sehr traurig herr von Lewiathan! — A
mondottak a történelmi jezsuitákról
szólnak. A fejevári gymnasium s a zirczi-
templom alapítói s építői ők voltak, a mely
működésükért a város nekik köszönettel
tartozik.

Az 1777-ik évvel kezdődik tulajdonké-
p a mostani egyház megye története, melynek
megalapítója dicső emlékezteti királyunk
Mária Theresia, E század, mely a nagyszerű
jellem- s események lezajlott századokhoz
viszonyítva szép csendben egy megállapított
jambor rend medrében folyt le, kimagasló
episodokat nem mutat föl. — A tudós
szerző a leirandó századot egy általános
korrajzzal nyitja meg: „Mariae Theresiae
aetas et gubernii actas.” Elsorolja az egy-
ház s tanügy érdekében tett s korszakot
alkotó üdvös intézkedéseit, ezekből folyólag
magyarítja a fejevári püspökségi történetét
Mária Theresianak 1777. február 14-én kelt
alapító okmánylevelének közlésével, utána
olvassuk a cathedrales templom alapításá-
nak okmánylevelét is. Nem hiányzanak a
pápai bullák sem. Ezen nagy fontosságú
okmánylevelek közlését a történetész nagy
köszönettel fogadja. A megalapított püspök-
ség első püspöke: Nagy Ignác, kiről
érdemül van följegyezve, hogy Muratorius
munkáját: „De vera devotione” magyarra
lefordítá. (Eger 1763. pag. 332.)

Az első püspöknek a városba való fé-
nyes bevonulásának részletes leírásával ta-
lálkozunk itt. Szintoly részletesen van tár-
gyalva a káptalan alapítása is. Többek közt
bizonyára érdekes tudni, hogy szent István
koponyáját, mely ezeltől ezüst foglatba
fogalva Raguzába vitetett, Maria Theresia
a fejevári káptalannak ajándékozta 1778 ban.
Az átadás ugyanazon év márcz. 14-én törté-
nt ünnepélylyel gr. Eszterházy Ferencz
cancellár által. A káptalannak az 1827. évi
pozsonyi országgyűlés 26. §-a megadja a
hiteles helyek jogát. *)

A káptalan tagjaiból említést érdemel
Majer József (1828—1834), ki a szó-
noklat s az irodalom terén szerzett magá-
nak maradandó nevet és Farkas Ferencz
a paulai szt. Vinceze-féle nővérek zárdájának
alapítása végett.

A tartalmas művet mintegy 157 lapon
át bezárja a megyében jelenleg élő s mű-
ködő egyházi férfiak érdekes önéletrajza,
Az emberi gyarlóság, az önmagáról képzelt
nagyság- s gyermeteg hisugának nem ér-
dektelen tükre ez. Risum ne teneatis amici,
irtam volna mottóul ez önéletrajások elé.
Eltekintve ettől, a jelenlegi egyházmegye
büszkén tekinthet papjainak egy imponans
számára, mely a tudomány vagy művészet
egyik másik ágában igen elismerésre méltó
mutat föl, nagyrészt pedig tényleges fellépés-
sel üdvös befolyást gyakorol a megye po-
litikai s társadalmi életére. Baacsák Imre
plebános, „in scientiis et litteratura versa-
tissimus”; Majer Károly pleb. a zenészet
elméleti részében méltán keltett feltűnést s
a méhézet buzgó művelője; a régészeti tu-
dományok terén nem csekély érdemeket
gyűjtöttek maguknak Kereskényi Gyula
s Károly János pleb.; dr. Seidel Pál
pleb. a nevelészet terén működik sikerrel;
Kuti Márton pleb. ki jeles bölcsészeti ér-
tekezéseivel tűnt fel; Horvátovszky Vil-
mos pleb. horto- s pomolog; Zimándy
Ignác pleb. sok oldalú képzettségű férfiú,
ki irodalmilag is jelesen működik; Bulics
Ferencz káplán, a fizikai s matematikai
tárgyakból tett kitünő tanári vizsgát. — A
segédlelkészek közül többen mint kiegészítő
ideiglenes tanítók működnek, a mely körü-
mény a tanügy fejlesztésére kétségkívül

*) A hiteles helyeket illetőleg, megjegyzendő,
hogy még az 1864. évi 54. t. cz. a prt. 557. §-a még
a hiteles helyeket megtartja, mint a jogi élet ténye-
zőt. Az 1874-ik év 35. közigazgatási intézkedé-
séről szóló t. cz. 214 §-a szerint megváltozott, mely a hiteles
helyeknek véget vetett, azokat újabb hiteles okmányok
kiállításától határozottan eltávolítván. Országos törvény
azonban mindaddig érvényesen fölöttük nem döntött.

meghozandja áldásos gyümölcsét. A megye idős papjainak legnagyobb része tényleges részt vett az 1848-iki védelmi harcokban; a gyávaság bélyegét hordozó bujdosik száma emltést sem érdemel.

Ha még egyszer végig nézzük a nagy tért, melynek főbb pontjain kellesebben megpihentünk, a napnál fényesebben fog számunk elé tölteni az eltagadhatlan igazságot, hogy e mű bő s alapos olvasottság gazdag, érett gyümölcse, sok átvirrasztott éj fáradasal születte. Ezen „historia” minden egyes lapjából tagadhatlanul kéri még a felületesen észlelő futó szemét előt is a legkülönfélébb színvetű kulforrások alapos s szorgalmas bűvárlása, mely czéla a szerzőnek saját, országszerre figyelmet gerjesztett könyvtárán*) s gazdag régészeti gyűjteményén kívül még rendelkezésére állott a fejevári káptalan archivuma s gr. Cziráky János „exquisita bibliothecája.” A könyv tartalmára nézve tenger, melynek mélyében megbecsülhetlen kincsek, gyöngyök vannak elrejtve. A hazai történelem valahányszor a nemzet életét tanulmányozni fogja, kényszerül e maradandó becsű mű mélyébe hatolni. Tetszetős s folyékony nyelve a kosmopolitikus latin; mi által elhagyva egy ország szűk határait, a nemzetek nagy irodalmába lépett be. A mi pedig e művet főleg értékessé teszi, az, hogy sokat köszön becséből az író igaz és nemes lelkesülését. Ez az érzés ösztönözé tevékenységét, támogatá kitartását. Az általános érdeklődéssel várt műnek kedvező fogadtatása, a tudományos férfiaknak fölötté ejtett hízegő nyilatkozata innen magyarázható meg.

Ft. Pauer János püspök s nagyreputált e könyvnek kezében belépett az irodalmi hősök Pantheonjába.

A könyv külső kiállítását illetőleg tekintve annak maglepőn csinos s correct voltát, diszere válik honunknak. Hazánkban a nyomdászat s védes emelésében nem csekély érdemeket szerzett magának Számmer Kálmán ur fejevári nyomdász, a miről szóló tanuságot tesz a „Historia Albaregalensis.” Szász Károly.

Színház.

Hétfőn, decz. 31-én adatott: D'Ennery és Cormon „Két árva” című színműve. E darab kitünő erőket igényel, azonban ennek dacára is e darab meglehetősen sikerrel adatott. Tokayné szívesrehatóan személyesítette a szerencsétlen kar árát és nehéz szerepét kitünő sikerrel oldá meg. Schw. Follinus H. igen kedves színpadi alak, játéka is jó, csak az a kár, hogy annyira kiméli hangját. Lénárdné szerepét kiváló sikerrel töltö be. Szeles, gyűlöletes szerepét ekkézzel képest szintén jól alakítá, ugyazinté Mándoky és Bács is jól játszottak. Azonban az énekes keserves énekével a darab értékéből igen sokat levont. Ohajtandó volna, ha e darab, mely most oly szépszámu közönség előtt adatott, még egyszer színre kerülne.

Kedden, jan. 1-jén adatott: „Vak Béla.” — A szereplők közül kiemelendők: Mándoky, ki érzéssel játszott. Lénárdné, ki midőn boszura hívá az aradi országyvülésen jelenvolt fön-meseket azok ellen, kik férje megvakításában részt vettek, igen szépen és teljes hévvel szavalt. Bács szinte jól játszott csak hangja volt kissé rekedt. Közönség kevés számmal és pedig részint azért, mert újév volt, részint pedig azért, mert e napon nem drámát kellett volna adni, hanem népszínművet.

Szerdán, jan. 2-án adatott: „A miniszter előszobájában.” Erzékeny darab, melyben Mándoky játszott szép sikerrel, bár sokszor tulzással, mit elengedett volna a közönség. Ezt követé: „Tiz leány s egy férj sem” közkedvességű operette, bár jelen előadás a mult évek mellett jóval hátramaradt. A szereplők közül különösen Szilágyit illeti meg az elsőség, kinek Kakasfi egyike legjobb alakjainak, utána Bérczyt kell kiemeinünk. A nők közül: Mándokyné és Kocsis Irma közelismerést vívtak ki, Tokayné az alkalommal az énekből is próbára kelt s nem minden siker nélkül, bár hangja Kocsis Irmáé mellett elmosdott. Vezériné ugyesen játszott, népdala különösen tetszett. Végül a fahanga ügyes játszásáért dicsérendők meg a szereplők. Közönség nagyszámmal.

Csütörtökön, jan. 3-án Traversz jutalmára adatott: „Dom Sebastian” opera, mely azonban a társaság erejét felülmulata. A szereplők közül Kocsis Irma és Fekete emelkedtek csak fel a művészi magaslatra, különösen az előbbi éneke nagy hatást gyakorolt. Traversz hangja ma nem volt eléggé tisztá s csak az utolsó felvonásokban mondható éneke kielégítőnek. A kar igen gyenge volt. Közönség nem nagy számmal jelent meg, pedig e derék törekvő színész méltán nagyobb pártolást érdemelt volna.

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* Megjelent az Abafi Lajos által jelesen szerkesztett „Figyelő” 1878. január havi füzeté következő

*) Negyven év alatt gyűjtött könyvtára meghaladja a 10,000 kötetet. — A szerző írott műveinek száma 26.

tartalommal: Mikes Kelemen műveiről, Abafi Lajostól. A XVI-dik század egyházi lírája, Bodnár Zsigmondtól. Szent Hiláris, Haraszti Gyulától. Fábán Gábor, Abafi Lajostól. B. Amadé László egy költeményéről, Imre Lajostól. Alvinczi Péter akrostichonja, Thallóczy Lajostól. Bacányi életrajzához, Bayer Ferenczről. Kaszinai Ferenc levelei Cserai Farkashoz, Horváth Dömétől. Kovács Pál, Beóthi Zsoltól. A magyar verstanhoz. I. Kovács Ferenc levele Horváth Ádámhoz. Abafi Lajostól. Kölcsei Ferenc levelezése Ormos Lászlóval, Abafi Lajostól. Irodalomtörténeti repertorium. Id. Szinnyei Józseftől. Kisebb közlemények Rabelias és kora. A magyar nyomdászat történelmi fejlődése. Folyóiratokról. Hibáigazítás.

* A „Közvélemény” című napilapot mátl Borostyáni Nándor szerkeszti. Borostyánt ügyes és szellemes zsunalistának ismerjük s megvagyunk róla győződve, hogy az ő szerkesztése alatt e lap élénkségen és jóvávalóságban nyerni fog.

* Wagner László a kir. műegyetemen a mezőgazdaság- és erdőszertan nyilvános rendes tanára 1878. január hó 1-től elvállalta a „földmívelési érdekeink” és a „falusi gazda” szerkesztését. Ajánljuk ezen két jeles képes gazdasági szakközlönyt a magyar gazdaságközönség pártfogásába. A „földmívelési érdekeink” című hetilap előfizetési ára egész évre 6 frt., a „falusi gazda”-é 3 frt. Az előfizetési pénzek Légrady testvérekhez (Budapest-n., V. nádor-utca 6. szám). A lap szellemi részét illető közlemények pedig Wagner László czime alatt (Budapest-n., V. Erzsébet-ter 10-dik szám) küldendők.

Helyi hírek.

— Jótékonyág. Meltóságos Rónay Jácintot czimz. püspök és poszonyi nagyreputált ur a székesfejevári belvárosi óvodának évenként megajánlott 100 frtnyi segélyezést a városi hatóság útján kezimezhez juttatván, melynek átvételét midőn a nyilvánosság előtt is megnyugtatom, egyuttal kedves kötelességemnek ismerem nevezett ő méltóságának ezen nagylelkű kegyes jótékonyágáért a vezetésem alatt álló belvárosi óvoda-egylet választmányja nevében őszinte halás köszönetemet kifejezni. Kelt Székesfejevárott, 1878. évi január hó 3. án. Dr. Say József, elnök.

— Színházi műsorozat. Szombat, jan. 5-én: „Troubadour.” Opera 5 felv. Vasárnap, jan. 6-án: „Két árva.” Színmű 8 képpel. Másodszor. Hétfő, jan. 7-én: „Rigoletto.” Opera 4 felv. Kedd, jan. 8-án: „Armány és szerelem.” Tr. 5 felv. Szerda, jan. 9-én: „Mikulás.” Népszámű 3 felv. Először. Bérczy Ödön jutalomjátéka. Csütörtök, jan. 10-én: „Szövetségek.” Péntek, jan. 11-én: Szünet. Szombat, jan. 12-én: „Zampa.” Opera 4 f. Először. Kiállításal. Vasárnap, jan. 13-án: „Sárga csikó.” Népsz. 3 felv. Először.

— Három királyok napján azaz jövő vasárnap a főtemplomban a 9 órai szentmise alatt a színházi zenekar közreműködésével Mándoky Béláné urnó két solot fog énekelni, melyek egyikénél Bernreiter ur fogja a szólórészeket hegedűn játszani. Kiváló elismerés illeti a székesgyház derék karnagyát, t. Janny urat azon törekvéseért, minél fogva legalább nagyobb ünnepeken az egyházi zene classikus darabjaival parkodik az ajtatos hívők buzgóságát fokozni.

— Carneval. A helybeli tóvárosi olvasókör vasárnap tartott ülésén határozta el a kör javára rendezendő táncvigalmak számát és határnapját. A hosszú farsang alatt 2 bál leend, az első 1878. évi január hó 19-én, a második február hó 9-én fog megtartani. A bálbizottság is megalakult s következő tagokból áll: Csapó Dániel, Kovács Lajos, Orbán Károly, Pete Dániel, Kenessey Gyula, Gödör Lajos, Kálmán Lajos.

— Jótékonyág. Föt. Rónay Jácint püspök ő méltága új-évi ajándokul, harmadizben 100 o. é. frtot kegyeskedett a főgymn. segélyző-egyletet alap-ökeje számára küldeni. — Nt. Lajos tanár ur 10 frttal az egyesület alapító tagjai közé lépni sziveskedett. Fogadják a nemeslelkű jótévkű kegyes adományukért, az egyesület s a segélyzendő szegény tanulók nevében hálám s köszönetem kifejezését. Székesfejevárott 1878. jan. 3-án. Alaghy Deszö, s. k., a segélyző-egyletet felügyelője.

— Jutalomjáték. Bérczy Ödön urnak, szintársulatunk kitünő, kedvelt népszínmű-énekesének, jövő szerdán, azaz jan. 9-kén lesz jutalomjátéka. Ez alkalommal színre kerül: „Mikulás” című jeles népszínmű. Benkötöl 3 felvonásban a sok szép dalokkal. A jutalmazandó annyira megnyerte már közönségünk tetszését, hogy a jutalomjátéka alkalmával ajánlással talán felesleges dolgot is cselekednének, épen ezért a figyelmet csupán jutalomjátéka napjára irányozzuk. Minden-esetre élvezetes est igérkezik a közönségre!

— A megyei hatóság által a közelebbi törvényhatóság közgyűlés február első hét-főjén fog megtartani, melyen alig hisszük, hogy a bizottsági tagok nagy számmal jelenének meg.

— Halalozás. Gergey Károly kir. táblai pótbíró urat súlyos családi csapás érte, szeretett édes anyja a mult hó végén elhunyt. Budapest-n., súlyos családi csapását részvétellel veszik tudomásul a derék férfi helybeli barátai s tisztelői. Béke legyen az elhunyt porain!

— Polgárdin 1878-ik évvel egy új kölcsön-segélyző évtársulat lépett életbe; a tagok száma elegendő arra, hogy méltán

elmondhatjuk miszerint Polgárdi és vidéke ezen magasztos intézménynek belátta cél-szerűségét és a mai szép vagyon, mely 20,000 frtot meghalad, évről-évre nagyobbodva édes mindnyájunknak kellő hasznot fog hozni.

— A helybeli izr. krajczár-egylet ma este tartja füzérkéjét a „magyar király” nagytermében. Különösen felhívjuk erre a közönséget.

— Fölhívás az iparossegédekhez! A székesfejevári iparossegédek betegsegélyző-egylete egy év lefolyása után, daczára a sok nehézségnek eléggé bizonyítja élet-revalóságát, segélyezte minden betegjét mig felgyógyult és kellő takarékoság mellett 100 frt. tiszta tókétt mutathat fel. Ezen hasznos betegsegélyző-egylet az ipartársulatokkal épen nincs ellentétben, az önnál munkaadók intézeteikkel nem ütközik össze, a segédekre nézve pedig elkerülhetlen szükséges intézmény. Fölhívunk tehát minden iparossegédet a csatlakozásra és egy-szersmind mindenkit meghívunk az 1878. évi január 6-án délután 3 órakor a saját helyiségén tartandó évi közgyűlésre. — Az egyleti tagnak kötelezettségei: beiratási-díj fejében fizet 50 krt. és havonként 20 krt., melyért betegsegében ápolást nyer. Midőn az iparossegédek a csatlakozásra felhívjuk, a tisztelt munkaadókat az egylet pártolására felkérjük. Az igazgató választmány megbízásából: az elnök.

— A megyei közigazgatási bizottság alakuló ülését ujan megválasztott tagjaival együtt deczember 28-án tartá. Fontosabb tárgya az ülésnek nem volt az alakuláson kívül.

— Lapunk változatossá tétele érdekében különösen felhívjuk lapunk vidéki barátait, hogy az egyes eseményekről minket értesíteni sziveskedjenek. A községi lelkész, jegyző és tanító urakhoz fordulunk, hogy koronként bárcsak néhány szóval is az ottani események, nevezetesebb dolgokról tudósítsanak, mert lapunk csak így felelhet meg feladatának, ha mindenkor vidékről szellemileg is támogatják s csak közös erővel lehet e megye kimerítő közlönye is.

— A bálók, tánczestélyek saisonja be-következett, tervben van több s a farsang folyamán nem egy fog megtartani, különösen az egyletek mennek elő a jó példával. A farsangi eseményekről mindenker részlete-en emlékezzünk meg!

— A községi jegyző nyugdíj-egylet bizottsága e hó 3-án alakult meg. A bizottság tagjai Wertheim Salamon, Venosz Imre, Vrtai Nándor perkátai, Mezey János csákvári, Kovács Mihály polgárdi jegyzők, és Fiáth. A nyugdíj-alapra a befizetések szépen folynak s a nyugdíj örvedetesen gyarapszik. Ohajtandó is, hogy feladatának minél inkább megfeleljen.

— Alig multak el a megyei tisztújítási mozgalmak, márig kezdődnek lassanként a városi tisztújításra vonatkozó események felmerülni, ezt pedig a követválasztás követendi. Ez év tehát újra izgalmas leend, különösen a követválasztásra nézve, a mely igen élénknek igérkezik.

— A házi urak figyelmébe ajánlottuk a házak előtti kövezet behintését e sikos időben, most meg azt ajánljuk, hogy az ott megfagyott havat és sárt koronként vágassák fel, mert sokhelyt oly göröncös és sikos a járda, hogy csodálni lehet, miszerint eddig baj nem történt.

— A jutalomjátékokra színészeink vagy igen silány darabokat választanak, vagy olyakat mint „Dom Sebastian,” mely erejüket felülmulja, jó volna még egyszer ha a középutat megtartanák, taval is mily szépen választottak némelyek, mint Törökkné, sőt az idén Mándoky is, az ily darabok színrehozatala nyereség, de sem a nagyon gyonge darabok, sem azok, melyek a társulat erejét felülmulják nem valók jutalomjátékokra. Ez az oka azután, hogy a közönség már fél a jutalomjátékoktól.

— A helyi törvényszéknél, különösen a telekkönyvnel borzasztó a hátralek, ugy hogy 9 ezret ezek száma meghaladja s mégis a miniszterium le akarja az irudaszemelyzet számát szállítani, ugyan hát akkor kik másolnak, talán a referensek?! Ez is a kormány felületes eljárásának egyik műve; a helyett, hogy ott fön néhány sine curát szüntetne meg a díjnokokat bocsátja el. — Ilyen csak nálunk történik.

— Ajánlkozás. A hölgyvilág figyelmébe ajánlatik Dukosz Vilma fodrásznő Burján Eugen tanítványa. A ki nemcsak a fésülés, hanem a hajfonás és chignon készítésében is ügyes. Lakik uri-utca 12-ik sz. a.

— Helyreigazítás. Az önkéntes tüzoltó-egylet e hó 6-kán nem délelőtt 11 órakor, hanem délután 3 órakor tartja közgyűlését a városház termében.

— A városi agok- és szegények intézete elemezése irant tett városi intézkedés, mely szerint az Kohn Majernak adatott ki a belügyminiszter által megsemmisítettét. Különbent ezt nem csodáljuk, mert ez is a felületes eljárások egyike volt.

— Köszönetnyilvánítás. Máté Pál ur 3 frtot, Klosz Nándor ur pedig 1 frtot sziveskedtek a székesfejevári önkéntes tüzoltó-egylet pénztárának ajándékozni. Fogadják a nagylelkű adakozók halás köszönetemet. Az egylet nevében: Deutsch Béla, pénztárnok.

— A színház nagyobb látogatásnak örvendett közelébb ismét, különösen a mult heti előadások alkalmával; talán majd jobb idők virradnak fel színtügyünkre is s reméljük a farsang nem fog kárára lenni, — annál kevésbé, mert a küszöbön levő új-joncozás alatt ismét lesz vidéki közönség is.

— Jótékonyág. A székesfejevári kisdodovodában felállított karácsonfára a következő adakozások tettek, u. m.: Dr. Say József 5 fr. Hübner Nándor 1 fr. Clama A. 1 fr. Pick Ignác 2 fr. Karl György 2 fr. Id. Námcsy Ferenc 2 fr. Dieterich Szilárd 2 fr. Szelke Kristóf 1 fr. Oberrecht Mátyás 1 fr. Ferenczy István 5 fr. Idős Felmayer István 5 fr. Bierbauer János 2 fr. Grau Frigyes 2 fr. Schnetzer Nándor 1 fr. Say Rudolf 2 fr. Venosz Imre 5 fr. Pellet Ödön 3 fr. N. N. 5 fr. König Mór 3 fr. Erdős 1 fr. Szepelt Nándor 1 fr. Diebálla György 3 fr. Dr. Révy 1 fr. Dr. Ligeti 1 fr. Matuska János 3 fr. Dr. Neumann Armin 2 fr. Havranek József 1 fr. Flatt Agoston 1 fr. Ifj. Námcsy Ferenc 1 fr. Szögyény 5 fr. Horhy 5 fr. Fittler Béla 1 fr. Prifach 3 fr. Pauer János 3 fr. Karl József 1 fr. Kreutzer Nándor 2 fr. Szekerák és Hornyánszky 1 fr. Gróf Zichy Jenő 5 fr. Schwanfelder kisasszony 2 fr. Roszberger János 1 fr. Braun József 1 fr. Stéger Victor 3 fr. 34 kr. Schmidt Károly 1 fr. Dr. Szendefy József 1 fr. Szüts Sándor 3 fr. Fekete 1 fr. Dr. Fanta 1 fr. Lusztig Manó 50 kr. Barkáts Gusztávné 50 kr. Rózsas Manó 50 kr. Pinkusz József 1 fr. Réh I. 1 fr. Langráf Gábor 50 kr. Guthardt Adolf 40 kr. Strobl Ferencz 10 kr. Borovits Mór 50 kr. Ferstner József 1 fr. Polák Herman 50 kr. Feisz Károly 1 fr. Schweighart Mátyás 50 kr. Gróf István 20 kr. Szemler Imre 30 kr. Goldschmidt Sámuel 30 kr. Pich Mari 50 kr. Novák Gy. 20 kr. Philipovics István 50 kr. Veisz Lipót 50 kr. Lipp Rudolf 50 kr. Schaumann Vilma 50 kr. Ullmann Miklós 1 fr. Vurmzer Ilona 1 fr. Kell Simon 80 kr. Roszberger János 1 fr. Popper Lajos 50 kr. Mandl Gyula 50 kr. Friedmann Ignác 1 fr. Kohn Márkus 50 kr. Gögös István 30 kr. Kermelyi József 20 kr. Braun József 50 kr. Györfy István 50 kr. Gerbán Ferencz 30 kr. Tehel Béla 30 kr. Kovács György 50 kr. Déli gyümölcsöket adományoztak: Kovács Károly, Flitsch Miklós, Lichtneckert Antal, Kőrösy József és Roszberger Károly. Midőn ezen nemeslelkű adakozóknak névsorát nyilvánosságra hozom, egyuttal el nem mulasztatom azoknak egyenkint és összesen ezen nemes tettükért a vezetésem alatt álló ovadogyetet választmányja nevében halás köszönetemet kifejezni. — Dr. Say József, elnök.

Fővárosi hírek.

— Adomány. A király, a kispesti r. kath. templom építésére magánpénztárából 100 frtot adományozott.

— Adomány. A király Pestmegye Hajós község tűzkárosult lakosai részére magánpénztárából 500 frtot adományozott.

— Személyi hir. Tisza Kálmán 3-án d. u. 5 órakor külön vonattal tért vissza a fővárosba berlini utjáról.

— Andrássy Gyula gróf újév reggelén a király sajátkezű iratát kapta, melynek kíséretében az uralkodó az arany gyapjas rendet küldötte meg külügyminiszterének. Az aranygyapjas rend tudvalevőleg a legnagyobb kitüntetés, melylyel az uralkodó a trón és a haza ügye körül érdemeket szerzett férfiakat díszíthet. Régebbi időkben e rendet csak fejedelmi házak tagjainak osztogatták s ujabban is csak nagy és különös érdemek jutalmául szokták adni. A másfél század alatt e renddel dekoráltak névsora ép oly rövid mint fényes. A magyarok közül 1862-ben Galthalhi Eszterházi Miklós hg., Erdődy Pálffy Antal Károly herceg, 1867-ben Cziráki és Deákfalvi Cziráky János gr., 1869-ben Tolnai Feszetics Tassiló gróf dekoráltakott vele. 1873. óta a renddel csak kettőt díszítettek, és pedig 1875-ben Miksa bajor herceget és 1876-ban Rudolf koronaherceget.

— A budapesti kir. tud. egyetemen, az 1877/8 tanév II. felére a beiratások január 11-én kezdődnek s 24-ig tartanak. A budapesti kir. tudományegyetem által hirdett jutalomtételekre a pályamunkák határideje márczius 15-ig meghosszabbították. A pályadíjak a május 13-iki egyetemi ünnepélyen nyilvánosan fognak kiosztatni.

Országos hírek.

— Kossuth egyik öseről Thaly Kálmán a „Pozsonyvidéki lapokban” érdekes ismeretést közöl. Kossuth Sándor a most 9-dik számot és herceg Lichtenstein nevet viselő (1848—49-ben Miklós császár) ezredben vitéz századparancsnok volt. A reá vonatkozó adatot Ebergényinek gróf Csáky Gy. és utódai révén a gróf Csáky-család szepes-mindszenti levéltárába került levelezési között találta. Kossuth Sándor azok közé tartozott, kik Badeni Lajos alatt továbbra is megmaradtak Leopold hűségében s 1705-ben francia golyó ontotta véréet Hageman környékén. Elszázasban. Thaly Kálmán ez esetről Winiczay János százados levelét közli, azonban nem tudja meghatározni: egyenes őse volt-e Kossuth Lajos nagy hazánkfának vagy csak családjának tagja.

Lustig Manónál Székesfejervárott.

Farsangi idényre!

500 vég

TARLATAN

(12 r.) minden színben vége **1 frt.** és legfinomabb **1.50.**

100 vég **battist** minden színben r. **10** és **15** kr.

Selyemszövetek:

Virágos foulard selymek röfe - frt. 60 kr.
Nehéz fekete selyem röfe 1 frt. 20 kr.
Legfinomabb ¼ széles Lyoni selyem röfe 1 frt. 70 kr.

Kaphatók:

LUSTIG MANÓNÁL,

Székesfejervárott, a takarékpénztár épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Lustig Manónál Székesfejervárott.

Lustig Manónál Székesfejervárott.

Lustig Manónál Székesfejervárott.

— Egy drótos tót a napokban betért Győrött egy nádorvárosi korcsmába és kérdezte: van-e valami drótozni való? A korcsmárosné adott neki egy repedt lábost drótozás végett, melyet a tót atyafi csakhamar elkészített s a korcsmárosné a kialakított béren kívül adott neki egy szép karaj buzakenyert, melyet az atyafi jóízű mosolygás közt költött el. A korcsmárosné csupa kíváncsiságból megkérdezte, miért mosolyog olyan hamisan, mire az így válaszolt: „Hm! azelőtt náknunk zettünk zabkenyér, magyar zember zette buzakenyér, ez tán tut zember zeszik buzakenyér, magyar zember pedig zabkenyér. Plevna fut!” Alig mondta ki azonban tótunk az utolsó szót már a lábás fejéhez repült, mire aztán elinalt az atyafi, különben még seprényelet is kóstolhatott volna.

— Gyalog jött — mert sietett. A megyei választások napján — írja a „Nagyvárad” — nagy izzadtan jött városunkba vagy öt választó s még elég jókor érkeztek a szavazás helyére, hogy egy jelöltnek tett ígéretet beváltás s az eredményt öt szavazattal eldönték. Kocsin indultak meg, de a nagy hó miatt annyira elháradtak a lovak, hogy czélszerűnek vélték a kocsiról leszállani s gyalog jönni be a választásra.

— Kossuth Lajos ujévi meglepetésül a czéglédiktől egy nagy képet kapott, melyen a százas küldöttség minden tagja kabinet alakban van levéve. — A két méter hosszú s egy méter széles képet Ihsz ezredes adta át ujév reggelén Kossuthnak. Együttl megemlítjük, hogy Andrassy legujabb nyilatkozataira, valamint a legutóbbi hazai eseményekre vonatkozólag Kossuth egy nagy fontosságú levelet írt, mely közelebb a független párt közlönyében fog megjelenni.

Külföldi hírek.

— A világ négy leggazdagabb embere: Mackey 550, Rothschild 400, Sen. Jones 290 és a westminsteri herceg 160 millió vagyonnal. Mackey 50, Rothschild 40, Sen. Jones 20 és a westminsteri herceg több mint 10 frtot kélhet el egy percz alatt.

— Jön a muszka. Mily elbizakodott az orosz sajtó, mióta az ur Isten a gögös czár hadainak gyámoltalanságát megsajnálva a kiéhezetti Plevnát hatalmukba adta, legcsatánosabban bizonyítja a „Peterb. Wjedomosti” eme nevésegesen brutalis ijesztgetése: „Ha ellenségeink, a magyarok és angolok, diplomaciai tárgyalásainkat gátolni akarnak, Oroszország törvényt fog látni ama „gaz” nemzetek felett és kozák ezredeink be fognak törni a Tisza áldott rónáira és India síkságaira. Akkor újra fel fognak támadni a Platowok, Csernicsevek, Orlowok és mások, és egy másik Jermak (Sziberia meghódítója) a czár lábához teszi India koronáját. — Mindeddig nem halottuk, hogy e lap a barátságos Ausztria-Magyarország ellen hangoztatott ily fenyegetéseit a szokásos rendreutasításban részesült volna. B. N.

Felelős szerkesztő: Boross Mihály.
Szerkesztőtárs: Hattyuffy Dezső.

Klökner Péter, kiadó-tulajdonos.

Gabona-ár január 5-én.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	11	40	11	—	10	80
Kétszeres	9	50	9	20	9	—
Rozs	7	80	7	60	7	40
Árpa	7	60	7	40	7	20
Zab	7	20	7	—	6	70
Kukoricza	6	40	6	30	6	20

Ép most jelent meg a közkezdességű magyar felköszöntő könyv III. kiadása.

Megjelent minden hazai könyvkereskedésben kapható.
Székesfejervárott KLÖKNER PÉTER
könyvkereskedésében.

„Halljuk a szép szót!” Magyar felköszöntő (toast) könyv, szerkesztették Wajdits József és Bátorfi Lajos. Harmadik javított és tetemesen bővített kiadás. — A díszes keménykötésű könyvnek ára 1 frt. 80 kr.

„Rajta fiuk vigadjunk!” Közkezdességű dalkönyv-ötödik bővített kiadás. Ára 1 frt. 80 kr., díszkötésben 2 frt. 80 kr.

„Rajta fiuk vigadjunk!” Magyar dalkönyv, olesó kiadása kötve 96 kr.

„Rajta leányok mulassunk!” Mulattató kézikönyv magyar hölgyek számára, gyűjtötte Wajdits József. — Ára az 500 lapra terjedő színyomatu borítékkal ellátott könyvnek 1 frt. 60 kr. Aranyfűzős díszkiadásnak 2 frt. 60 kr.

„Rajta párok táncoljunk!” Lakatos Sándor tánc-könyve díszes címborítékkal. Keménykötésű mű ára 1 frt. 40 kr.

„Egy tarisznya ostobaság.” Humoristikus eszmék, ötlekek élecek egyvelege, gyűjtötte Nevető Vilmos, több felfedezetlen tudomány professora. Ára díszesen kötve 1 frt. 40 kr.

„Kebellhangok.” Ujévi és névnapj köszöntések. — Irta Hoffmann Mór, díszes nyomatu keménykötésben ára 1 frt.

„Vedd szívemet szivedért!” Szerelmi levelező könyv szerelmes párok számára. Szivélyesítő. Csinos borítékba kötve ára 1 frt. 20 kr.

„Szegényből lesz gazdag jó számvetéssel” gyors és biztos segítő minden adás- és bevétel. Ára kötve és díszesen kiállított zsebkönyvnek 90 kr.

„Lenormand.” A híres czigány nő igazmondó kártyája, 32 színezett kártyájával magyar aláírással és szöveggel ára 50 kr.

„Almoskönyv.” nagy, legújabb egyiptomi 200 lapra terjedő, 600 képpel, ára 50 kr.

Wajdits József „Képes névnapára” 1878. kötve 50, fűzve 40, kis kiadás 20 kr.

Postai rendelések a levél vétele után azonnal teljesítettek.

Wajdits József,
könyvkereskedő Nagykanizsán.

100 forint

és még több, havi mellékereset ajánlatik egy elismert hitelű háznál: ügynökök tanítók, magányzók és nyugalmazott egyéneknek a vidékről. — Német nyelven írt ajánlatokat

A. B. C. Nr. 241 Chiffre alatt

G. L. Daube & Comp.

hirdetési-irodája Bécsben I. Singerstrasse Nr 8. közvetíti.

Alteti sérben szenvedőknek,

legjobban ajánlatik a Stürzenegger G. által Herisau-ban (Schweiz) készített kenőcs. — Ezen kenőcs, mely semminemű ártalmas anyagot nem tartalmaz gyorsan s teljesen gyógyít mindennemű sérveket. Kapható téglényenkint 5 Markért használati utasítás és bizonyítványokkal együtt Stürzenegger G.-nál vagy Budapesten Formágyi gyógyszerésznél. **Bizonyítvány:** Ön engem hálálatlanok fog tartani, hogy oly soká írok; de meg akarám várni, hogy jeles kenőcse csakugyan tökéletesen gyógyít-e. — De minthogy hosszú idő óta ismét képes vagyok a legnehezebb munkát is végezni, a legnehezebb zsák búzát, vagy lisztet is legnagyobb könnyűséggel emelni, mintha soha sem lettem volna sérült, kötelességemnek ismerem, önnek mint teljes épségem helyreállításának hálás köszönetemet nyilvánítani.

Böhrenbach (Passau mellett) 9. Juni 1876.

Schmid József.

Árverési hirdetmény.

A székesfejervári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Melesevits János és neje Czvetkovits Krisztina telekkönyvi tulajdonosok kérelmére a székesfejervári 1218. sz. tkjvkben A + 3. sorsz. alatti 297 ftra becsült szárazrét, ugyanott 4 sor alatti 247 ftra becsült szárazrét, a sz.-fejervári 2722. sz. tkjvkben A + 1. sorsz. alatti 261 ftra becsült vizesrét és a sz.-fehérvári 4308. sz. telekjvkben A + 1. sorsz. alatti 215 ftra becsült szárazrét az 1878. évi január hó 22-ik napján délelőtt 9 órákor mint első és 1878. évi február hó 22-ik napján délelőtt 9 órákor mint 2-ik határidőben Székesfejervárott (megyeház II-ik emeleti folyosón) megtartandó nyilvános — önkényes — árverésen következő feltételek alatt eladatni fog; u. m.:

1) Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagy is készpénzben, v. ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig: az első 1/3-át az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a második 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt; a harmadik 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszk, tkvi. hatóságánál előre kieszközölt utalvány alapján a kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. — A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjával tűz-kár ellen biztosítani.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. — Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés alá bocsáttatni — és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnék, hogy e részbeni keresetüket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszkét tkvi hatóságánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár fölosztása alkalmával leendő képviseltetősök végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Fejér Ferencz helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a sz.-fejervári kir. tszknak 1877. évi október hó 26-án tartott telekkönyvi üléséből.

Danitz,

kir. tvszéki elnök.

Szekfü,

kir. tvszéki jegyző.